

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 4108 sayılı Kanunun 24. maddesi ile eklenen mükerrer 111 inci madde hükmünün, Anayasa'nın 73, 166 ve 10 uncu madde hükümlerine aykırı olduğu iddiasında bulunan davacı vekili, dilekçesinde; anılan yasa ile konulan maktu verginin geçici olduğunun vurgulandığı, ancak mahsup edilemeyen vergilerin ret ve iade edilemeyeceğinin hükme bağlandığı, bu durumun verginin geçici olduğu kuralına aykırı olduğu gibi, kazanılmayan bir gelirin (kazancın) vergilendirilmesi nedeniyle malî gücü aşan bir ölçüde vergi ödeme yükü getirdiğinden Anayasanın 73/1 inci madde hükmüne aykırı olduğu, anılan verginin gelire bağlanmayıp maktu olmasının, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını engellendiği, bu yönüyle de anılan maddenin Anayasanın 73/2 nci madde hükmüne de aykırı olduğu, anılan verginin teşvikle kurulan işletmeleri teşvik yerine, baltalamış olacağından Anayasanın 166 ncı maddesinin devlete görev olarak verdiği pek çok hususun yerine getirilmesini de engelleyeceğinden 166 ncı madde hükmüne de aykırı olduğu, Anayasanın 10 uncu maddesi hiçbir ayırım gözetmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğunu, devlet organları ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etme zorunda olduklarını emrettiği, 193 sayılı Yasanın mükerrer 111 inci maddesinin bu Anayasa kuralına aykırı olduğu iddialarında bulunmuştur.

Anayasaya aykırı olduğu ileri sürülen 193 sayılı Yasanın mükerrer 111 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının son cümlesinde "bir önceki yıl içinde tahakkuk eden bu vergiler, yıllık beyanname üzerinden bu faaliyete ilişkin olarak hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir, mahsup edilemeyen vergiler ise ret ve iade edilmez" hükmüne yer verilmiştir.

193 sayılı Kanuna 4108 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile eklenen 111 inci madde hükmüyle öngörülen asgari vergi, esas itibariyle yıllık beyanname üzerinden faaliyete ilişkin olarak hesaplanan vergiden mahsup edilen peşin bir vergi niteliğindedir. Mahsup edilemeyen vergilerle ret ve iade edilememesi, asgari verginin peşin vergi vasfını ortadan kaldırmakta ve bünyelerinde talih oyunu makinaları bulunduran işletmeleri yıllık kazancın üzerinde vergilendirmektedir. Bu durum talih oyunu salonu bulunan işletmeleri malî gücünün üzerinde vergilendirmeye yol açtığı gibi, vergi yükünün benzer işletmeler arasında adaletli ve dengeli dağılımında önlemekte ve sonuç olarak maliye politikasının sosyal amacının gerçekleşmesini önlemektedir. Bu itibarla mahkememizce de anılan hükmün Anayasanın 73 üncü maddesinin 1 ve 2 nci fıkrası hükmüne aykırı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davacının Anayasaya aykırılık iddiaları ciddi görüldüğünden, 193 sayılı Yasaya 4108 sayılı Yasanın 24 üncü maddesi ile eklenen mükerrer 111 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının son cümlesindeki "mahsup edilemeyen vergiler ise ret ve iade edilmez" hükmünün iptali isteğiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına 23.5.1997 gününde oybirliğiyle karar verildi"